בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ג'**, **י"ח** ב**שבט** תשס"ג (**21** ב**ינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **<u>י"ח בשבט</u>**, **נפתחה וועידת לונדון** (הראשונה!) בשנת תרצ"ט (1939-5699) לדון על בעיית ארץ-ישראל בכלל, ועליית היהודים אליה בפרט.

נוכח צירוף המרד הערבי בא"י עם המשבר באירופה לקראת מלחמה, חדלה ארץ-ישראל להיות, עבור בריטניה, בעייה מקומית. מצד אחד היא הפכה לעניין הדחוף של מדינות ואוכלוסיות מוסלמיות ברחבי העולם. מצד שני, היה על בריטניה לקחת בחשבון את ארה"ב, בעלת האוכלוסיה היהודית הגדולה. משהוטלו שיקולים אלה לתוך המאזן, נמצא **כי וויתור לערבים עדיף**. לא מצאו סיבה מספקת להפוך את העולם המוסלמי לעוין.

כיוון שהמרד הערבי בארץ הפך את העניין לבעיה בינלאומית, הוזמנו לוועידה בלונדון גם 5 מדינות ערביות - מצרים, ערב הסעודית, עיראק, עבר-הירדן, ותימן(?) - מתוך תקוה מחודשת שנוכחותן תַשרה מתינות ו"הגיון". הבריטים עצמם טיפלו גם בהרכבת המשלחת הערבית ה'פלסטינית'. הם נאותו לשחרר לצורך זה כמה מראשי הוועד הערבי העליון, אולם **התנגדו** בכל תוקף **להשתתפותו של המופתי, שאיבדו כל אימון בו** [הצגה מוכרת, לא כך?].

אולם במקום מתינות, נגררו גם ראשי המדינות הערביות, לפחות בפומבי, ל"התיישרות על-פי הקיצוני ביותר". באמצע הוועידה, חלה גם החמרה נוספת במשבר האירופי, כשב- 15 במרץ 1939 **הפר היטלר את הסכם מינכן** וחיסל את צ'כוסלובקיה כמדינה. בוועידה, הוכפף הכל לצרכים הדחופים של הגנת האימפריה.

בממשלת בריטניה, מלבד שר פרו-ציוני אחד, שוכנעו כולם כי אפילו השימוש הדראסטי ב"פאליאטיבים", דהיינו הגבלת העליה ומכירת קרקעות ליהודים, שוב אין די בו, ויהא צורך להבטיח לערבים "ללא תנאי" עצמאות בארץ-ישראל. השאלה כיצד לעשות זאת מבלי להתחייב יתר על המידה היתה מכאיבה במיוחד, והיו מי שאמרו כי ,מאוחר יותר נצטרך להיחלץ איכשהו מן ההבטחה. אולם רה"מ צ'ימברלין, משהועמדה לפניו הדילֶמה בכל כובדה, קבע כי "לאור הצרכים האסטראטגיים ... אם נגזר עלינו לפגוע באחד הצדדים, **הבה נפגע ביהודים ולא בערבים**."

המשלחת היהודית בוועידה ניצבה אין-אונים לנוכח התפתחות זו. ההסדר המשפיל של עריכת **שתי** וועידות נפרדות – שכן הערבים סירבו להיפגש עם המשלחת היהודית, והבריטים, שניהלו את המו"מ, "נדדו" בלי הרף בין שתי פגישות מקבילות – נראתה לרבים מהם כחלק "טבעי" מהפיכתם של היהודים בכל אירופה לגזע "טמא". אף-על-פי-כן, גם כשגילו שהוועידה מתנהלת "מעל לראשיהם", לא עמד להם כוחם להסתלק ממנה, והם גמרו אומר לעשות כך רק סמוך לאמצע מרץ. הוועידה כולה הסתיימה ב- 17 במרץ (כ"ו אדר, כ-5 שבועות לאחר שנפתחה) באווירה קודרת, שמקורה בהפרת הסכם מינכן ע"י היטלר, ובכך שהמשלחת הערבית, **חרף הוויתורים מרחיקי הלכת של הבריטים**, לא ראתה את עצמה מסוגלת לקבל אפילו את המכסות המצומצמות של העלייה שנכללו בהצעות הבריטיות, ואת הפרק הקונסטיטוציוני, שלא נראה לה אמין.

לאחר שנסיונות להמשיך את המשא ומתן מחוץ לוועידה – באופן ישיר עם המדינות המשתתפות - גם נכשלו, החליטה ממשלת צ'ימברלין לפרסם את קווי המדיניות החדשה גם

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ג'**, **י"ח** ב**שבט** תשס"ג (**21** ב**ינואר**)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

בלי הסכמתם (ה"**ספר הלבן**" של 39' הנודע לשמצה). נשים לב שמה שלא היה כבר שיקול בשלב זה היה הסכמת היהודים... [ההיסטוריה של ארץ-ישראל]

"קומה אלוקים, שופטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגוים." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי**

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל